

OBSAH

PREDSLOV	7
I. POVAHA A VÝZNAM METODOLÓGIE VIED	12
1. Spory o otázke významu metodológie vied.....	12
2. Vývin názorov na predmet, základné znaky a úlohy metodológie vied	19
3. Vzťah metodológie vied k iným vedám o vede.....	26
3.1. Vzťah filozofie vedy a metodológie vied	27
3.2. Metodológia vied a historiografia vedy	41
3.2.1. Vzťah internalizmu a externalizmu	43
3.2.2. Vzťah kumulativizmu a antikumulativizmu	47
3.2.3. Overovanie výsledkov metodologických analýz	56
3.3. Metodológia vied a sociológia vedy	61
4. Metodologický aspekt učenia sa vede	64
II. POJEM SOCIÁLNEHO SYSTÉMU, KONANIA A SOCIÁLNEJ ZMENY	68
1. Ľudský sociálny systém.....	68
2. Konanie ako špecificky ľudský spôsob životnej činnosti.....	87
3. Sociálna zmena. Dichotómia štruktúry a agencie.....	107
III. STATUS A POVAHA SPOLOČENSKÝCH VIED	118
1. Konflikt dvoch kultúr	118
2. Systém alebo konanie?	133
3. Sociálne a humanitné vedy	137
4. Pole spoločenskovedného bádania	143
IV. FILOZOFICKÉ POZADIE SPOLOČENSKÝCH VIED	150
1. Čo je filozofické pozadie vedy?	150
2. Individualizmus, holizmus a systemizmus	154
2.1. Individualizmus	155
2.2. Holizmus	162
2.3. Systemizmus	167
3. Štrukturalizmus, funkcionalizmus a štruktúrno-genetická pozícia	171

4. Filozofický idealizmus a materializmus.....	175
4. 1. Idealizmus.....	176
4. 2. Materializmus	185
5. Empirizmus, racionalizmus a racioempirizmus	191
5. 1. Empirizmus.....	192
5. 2. Racionalizmus	196
5. 3. Intuicionizmus a iracionalizmus	198
5. 4. Racioempirizmus	199
6. Realizmus a antirealizmus.....	201
6. 1. Antirealizmus.....	202
6. 2. Realizmus	210
7. Sieť filozofických kategórií. Vzťah logiky a dialektiky.....	215
V. ANALÝZA JAZYKA	227
1. Semiotika	227
2. Lingvistika	243
3. Formálna logika a analýza jazyka	269
4. Matematika	292
VI. VŠEOBECNOVEDNÉ A ŠPECIÁLNOVEDNÉ POZADIE SPOLOČENSKÝCH VIED.....	308
1. Všeobecnovedné pozadie spoločenských vied.....	308
1. 1. Teória systémov.....	309
1. 2. Kybernetika, teória informácií a teória komunikácie	315
1. 3. Synergetika.....	323
2. Špeciálnovedné pozadie sociálnych a humanitných vied.....	328
VII. KONCEPT METODOLÓGIE SPOLOČENSKÝCH VIED	335
1. Spor metodologického naturalizmu a antinaturalizmu.....	335
2. Niektoré metametodologické úvahy.....	348
ABSTRACT	364
LITERATÚRA	365